

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 1244. Adres drukarni: Mostowa 1. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziele i święta od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie, z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie 4 zł., z odroczonym i przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr., za granicą 8 zł.
CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milim. przed tekstem 25 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 gr. W numerach świętecznych, oraz w prowincji o 25% w zagranicą o 50% drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen, bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia cyfrowe, tabele, oraz fantazyjne o 25%, drożej. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80187.

DZIŚ w sobotę kwesta uliczna na rzecz sierot Ochrony Imienia Jezus przy ulicy Subocz Nr. 20.

Niech się wzruszą Serca Wasze i niech nikt nie odmówi poświęcającym się kwestarkom datku na biedne dzieci.

Obywatele Wileńscy!
Kupcy! Ziemianie! Przemysłowcy!
Papierażcie placówkę **Spółki Podoficerów Rezerwy „OGNIWO”** w Wilnie, ul. Ś-to Jańska Nr. 9 vis a vis Uniwersytetu S. B. gdzie po najniższych cenach otrzymacie możecie aparaty radiowe detektorowe, lampowe, materiał redyotekniczny, elektrotekniczny.
Najtańsze źródło żarówek elektrycznych.

Podpisanie dekretu o wyborach.
(Telefonem od własnego korespondenta).
WARSZAWA. W dniu wczorajszym powrócił do Warszawy ze Spawy p. Prezydent Rzeczypospolitej i po konferencjach z przedstawicielami Rządu podpisał dekret o wyborach do Sejmu i Senatu. Dekret ukaże się w poniedziałek. Wybory do Sejmu odbędą się dnia 26.II 28, a do Senatu w następną niedzielę t. zn. 4 marca.

Sprawa zaginięcia gen. Zagórskiego w sądzie.
Uwolnienie red. „Gazety Por. Warsz.”
(Telefonem od własnego korespondenta).
WARSZAWA. Sąd pokoju X Okręgu rozpatrywał wczoraj sprawę redaktora „Gazety Porannej Warszawskiej” za artykuły: „Kto wiedział?” i „Ostoją i Wieniawa”. W charakterze świadków występowali: pułk. Krzemieński, major Wenda i kapt. Kulakowski, przyczem ten ostatni zeznał nowy szczegół, że rozkaz przewiezienia z Wilna do Warszawy gen. Zagórskiego otrzymał od pułk. Prystora. Nastąpiła konfrontacja między p. Jadwigą Zagórską i mjr. Wendą. Badany w charakterze świadka członek redakcji „Gazety Porannej Warszawskiej” p. Piasecki, zeznał, że post. Nr. 608 Józef Radzicki widział, że gen. Zagórski nie wszedł do samochodu z majorem Wendą, lecz do innego auta, prowadzonego przez nieznanego kapitana. Sąd w rezultacie uwolnił redaktora „Gazety Porannej Warszawskiej” od kary i uchylił konfiskatę. Tak samo Wydział Odwoławczy Sądu Okręgowego uchylił konfiskatę „Kurjera Warszawskiego” za artykuł p. Izy Moszczeńskiej.

Wzrost kosztów utrzymania.
(Telefonem od własnego korespondenta).
WARSZAWA. Główna Komisja Statystyczna ustaliła, że w ciągu miesiąca listopada wzrost kosztów utrzymania w Warszawie podniósł się o 1.90 procent.

Państwowa Rada gospodarcza.
(Telefonem od własnego korespondenta).
WARSZAWA. Rada Ministrów przygotowuje statut państwowej Rady Gospodarczej, która obejmowałaby wszystkie funkcje 3 podkomisji opiniodawczych, pracy rolniczej i przemysłowej. Rada Gospodarcza byłaby instytucją, zależną tylko częściowo od Prezydium Rady Ministrów.

P. P. S. przeciw wojnie.
(Telefonem od własnego korespondenta).
WARSZAWA. W dniu wczorajszym odbyło się w Warszawie posiedzenie Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S., na którym zastanawiano się nad stosunkami polsko-litewskimi. Wydano deklarację, stwierdzającą, że P. P. S. w żadnym wypadku nie dopuści do rozwiązania sporu polsko-litewskiego drogą wojny. Charakterystyczny jest ustęp deklaracji: „P. P. S. w sposób jaknajstrzeższy potępia działalność grup pracujących do wojny, grup, złożonych przeważnie z obywateli kresowych, którzy interes państwa podporządkowują interesom klasowym”.

Przyjazd p. Hermesa.
(Telefonem od własnego korespondenta).
WARSZAWA. W piątek przybyła do Warszawy delegacja niemiecka do rokowań handlowych z b. ministrem Hermesem na czele. W godzinach popołudniowych p. Hermes odbył konferencję z Twardowskim, a następnie odbyło się i inauguracyjne posiedzenie.

Nowy starosta grodzieński.
(Telefonem od własnego korespondenta).
WARSZAWA. Jak się dowiadujemy starostą grodzieńskim został mianowany p. Robakowski, znany senator i członek Związku Naprawy Rzeczypospolitej.

Masowe aresztowania w Moskwie.
(Telefonem od własnego korespondenta).
WARSZAWA. G. P. U. wykryło w Moskwie spisek, skierowany na życie Stalina, organizowany przez opozycjonistów. Wybuch miał nastąpić dnia 1 grudnia, lecz wykryto go już w dniu 29 listopada. Ogółem aresztowano 200 osób.

Ulotki komunistyczne.
(Telefonem od własnego korespondenta).
WARSZAWA. Z Moskwy donoszą, iż opozycjoniści wypuścili ostatnio w tysiącach egzemplarzy ulotkę o śmierci Joffego, który miał rzekomo zostać zgładzony przez G. P. U. Śmierć jego była potrzebna G. P. U. dla dostania w swe ręce archiwum Joffego, które przeznaczone natychmiast po jego śmierci zostało opieczętowane przez G. P. U.

Kupujcie losy loterii akademickiej

ROKOWANIA HANDLOWE POLSKO-NIEMIECKIE.

Przyjazd przewodniczącego delegacji niemieckiej do Warszawy.

WARSZAWA. 2.XII. (Pat). Dziś rano o godz. 9 m. 10 przyjechał do Warszawy przewodniczący delegacji niemieckiej do rokowań handlowych z Polską b. minister Hermes. Towarzyszyli mu członkowie delegacji niemieckiej. Gości niemieckich powitali na dworcu poseł niemiecki dr. Rauscher oraz sekretarz poselstwa hr. du Moulin, a z remienia polskiego MSZ kierownik referatu niemieckiego p. Jażdżewski, sekretarz generalny delegacji polskiej do rokowań handlowych z Niemcami radca Adamkiewicz oraz referent ekonomiczny w referacie niemieckim p. Kistelnicki.

WARSZAWA. 2.XII. (Pat). Dnia 2 b. m. przybył do ministerstwa spraw zagranicznych poseł Rauscher i przedstawił zastępującemu p. ministra Zaleskiemu, Ministrowi Knollowi oraz dyrektorowi departamentu politycznego dyr. Jackowskiemu kierownikowi delegacji niemieckiej do rokowań handlowych z Polską min. Hermesa.

WARSZAWA. 2.XII. (Pat). Pierwsze spotkanie przewodniczącego delegacji niemieckiej ministra Hermesa oraz przewodniczącego de-

ECHA WYWIADU PREMERA PIŁSUDSKIEGO.

PARYŻ. 2.XII. (Pat). Wywiad udzielony przez marszałka Piłsudskiego Polskiej Agencji Telegraficznej wywołał tu ogromne wrażenie. Cała prasa poranna umieszcza go in extenso, podkreślając stanowczy ton marszałka Piłsudskiego i ujawnioną przez niego szczerą chęć zachowania pokoju. „Petit Parisien” zamieszcza dziś wstępny artykuł Jaques Seydou, poświęcony zatargowi polsko-litewskiemu. Autor podaje historyczny zarys stosunków Polski i Litwy, począwszy od Władysława Jagiełły i podkreśla że przez cztery stulecia oba te państwa dzieliły te same koleje walkąc później wspólnie o odzyskanie swej niepodległości. Obecna republika litewska stanowi wytwór niemiecki powstały w czasie wojny światowej. Dziś — pisze dalej autor — niema już Jagiełły ani Jadwigi, lecz pozostały dwa narody, które aczkolwiek odmiennego pochodzenia i mowy zbliżyły się ze sobą w ciągu trwającego

lującego go ze stanowiska posła polskiego w Finlandji. Celem pożegnania posła Filipowicza minister spraw zagranicznych wydał dla odjeżdżającego wielki obiad,

Zwiększenie tonażu „Żegluga Polskiej.”

GDYNIA. (Pat). Przedsiębiorstwo państwowe „Żegluga Polska” w ostatnich dniach października powiększyło swój tabor tonażu statków pasażerskich przejmując od dyrekcji dróg wodnych w Toruniu (Ministerstwo Robót Publicznych) statek „Zagłoba” pojemności 150 ton o sile maszyny 350 HP., mogący pomieścić 150 pasażerów. Statek ten znajdował się w Toruniu przez pewien czas, ponieważ wobec stosunkowo wielkiego zagłębienia nie mógł być wykorzystany na Wiśle. Przedsiębiorstwo przeznacza statek „Zagłoba” dla nawigacji regularnej komunikacji w lecie pomiędzy Gdynią a Rewą przez Oksywie i Mechlinki, lecz tylko w tym wypadku, jeżeli gminy tych miejscowości wybudują wia-

na którym obecni byli członkowie rządu fińskiego, prezydium sejmiku fińskiego i szefowie misji dyplomatycznych.

snem staraniem potrzebne dla dobiegania przystanie. W przeciwnym wypadku przedsiębiorstwo ustali kursowanie statku na linii Gdynia — Jastarnia. Statek przeprowadzono z Torunia do Gdańska, gdzie podniesiono go na dok; oczyszczono i wymalowano podwodną część, udwajając się zarazem, że kadłub, maszynę i kocioł statku są w stanie najzupełniej zadowalającym dla uprawiania żeglugi. Po wykonaniu tych robót odholowano statek do Gdyni, gdzie miejscowe warsztaty naprawcze „Nauta” wykonają drobne naprawy w maszynie i kotle, oraz dostosują urządzenia w kabinach i na pokładzie do wygodnego rozmieszczenia pasażerów.

Rozbudowa Gdyni.

GDYŃSK. 2.XII (Pat). „Gazeta Gdańska” donosi z Gdyni, że onegdaj zakończyła swe obrady komisja międzyministerjalna dla rozbudowy Gdyni, układając plan rozbudowy miasta na pięć lat.

Poszczególne etapy wykonania tego planu przewidują rozbudowę miasta w miarę wzrostu liczby ludności. Poza to omawiano sprawę kredytów budowlanych dla miasta.

Mianowanie prezesa dyrektorjatu Klajpedy.

BERLIN. 2.XII. (Pat). Jak donosi prasa tutejsza w Klajpedzie doszło wreszcie do porozumienia pomiędzy gubernatorem a stronnictwami większości sejmu klajpedzkiego, przyczem

obie strony zgodziły się na osobę kupca Kadgiehna, który został mianowany przez gubernatora prezydentem dyrektorjatu klajpedzkiego.

Wniosek o votum nieufności dla gabinetu niemieckiego.

BERLIN. 2.XII. (Pat). W toku dzisiejszej dyskusji w Reichstagu nad interpelacją socjalistów o po-

łożeniu gospodarzem Niemiec, wnieśli socjaliści wniosek o wyrażeniu nieufności gabinetowi.

Zniesienie kontroli wojskowej nad Austrią.

WIEDŃ. 2.XII. (Pat). Urzędowo ogłaszają: Kanclerz otrzymał dziś oficjalne doniesienie, że konferencja Ambasadorów w Paryżu postanowiła znieść z

dniem 31 stycznia 1928 roku definitywnie i bezwarunkowo istniejącą jeszcze w Austrii międzynarodową wojskową komisję kontrolną.

Dyskusja nad budżetem wojennym Francji.

PARYŻ. 2.XII. (Pat). Izba Deputowanych prowadziła w dniu dzisiejszym dyskusję nad budżetem Ministerstwa Wojny. Sprawodawca podkreślił, że Francja uczyniła na drodze rozbrojenia najpoważniejszy wysiłek ze wszystkich wielkich narodów. Mówca przytoczył, że armia francuska złożona w 1914 roku z 900 tysięcy ludzi, w roku 1928 składała się

będzie z 580 tys. licząc w tem armię lądową, marynarkę i lotnictwo. W dalszym ciągu sprawodawca zaznaczył, że Stany Zjednoczone Anglja i Japonja zwiększyły znacznie swe wydatki, natomiast Francja Niemcy i Rosja zmniejszyły je blisko o 1/4, przyczem wydatki Niemiec są nadal znacznie wyższe od francuskich.

Pogłoski o wybuchu rewolucji w Rosji Południowej.

WIEDŃ. 2.XII. (Pat). „Neues Wiener Abendblatt” donosi z Bukaresztu: Dzisiaj nadeszły tu z Rosji południowej niepotwierdzone dotychczas wiadomości o wybuchu rewolucji w Rosji południowej. Dziennik „Polityka” ogłasza obszernie doniesienia, według których w Rosji południowej wybuchły niepokoje. Kilka oddzia-

łów wojskowych miało jawnie przejść na stronę opozycji. Rząd centralny w Moskwie przedsięwziął zarządzenia celem zapobieżenia rozszerzeniu się ruchu rewolucyjnego. Wszystkie niepewne oddziały wojskowe zostały przeniesione z Rosji południowej do innych okolic.

Związek Ludowo-Narodowy. KOMUNIKAT.

Wileński Sekretarjat Woje-wódzki Z. L. N. zawiadamia p. p. członków i sympatyków kół dzielnicowych o następujących zebraniach, które odbędą się w niedzielę 4 grudnia.

Sekretarjat koła Z. L. N. „Snipiszki” przypomina pp. członkom Zarządu o posiedzeniu sprawozdawczym miesięcznym, które odbędzie się dzisiaj o godz. 6 wieczorem w lokalu Sekretarjatu Lwowska 7-6. Po posiedzeniu odbędzie się pogawędka o sprawach bieżących. Członkowie i sympatycy Koła będą b. mile widziani.

Koło „Nowo-Zabudowanie” o godz. 3 1/2, popołudniu w lokalu Sekretarjatu przy ul. Legionowej Nr. 26 — 2 (wejście z ulicy).

— Sekretarjat Koła „Nowo-Zabudowanie” przypomina o posiedzeniu Zarządu, które odbędzie się dzisiaj o godz. 4.30 w lokalu Sekretarjatu, Legionowa 26.

Koło „Nowy Świat” o godz. 3 1/2, popołudniu w lokalu Sekretarjatu przy ul. Sniegowej Nr. 20.

— Sekretarjat Koła „Nowo-Zabudowanie” przypomina o posiedzeniu Zarządu, które odbędzie się dzisiaj o godz. 4.30 w lokalu Sekretarjatu, Legionowa 26.

Koło „Kalwarja” o godz. 12 w południe w Sali odczytowej przy kościele.

Notowania giełdy Wileńskiej. z dnia 2 grudnia 1927 r.

Żądane.	Płacone.	Tranz.
Ruble złote	—	4,72 1/2
Lisy zast.	—	4,71 1/2
Wil. B-ku	—	—
Złamsk.	—	—
za 100 zł.	—	59,10
Akcja Wil.	—	—
B-ku Ziem.	—	119,00 121,00

Minister Zaleski w Wiedniu.

WIEDŃ. 2.XII. (Pat). Dzisiaj przed południem przybyła tu delegacja polska na sesję Rady Ligi Narodów z ministrem spraw zagranicznych Zaleskim na czele. Po

krótkim pobytku w Wiedniu delegacja wyruszyła w dalszą drogę do Genewy. Poseł Polski w Wiedniu dr. Bader przyjął delegację polską śniadaniem.

Zmiana na stanowisku posła polskiego w Finlandji

HELSINGFORS. 2.XII. (Pat). Dnia 1 grudnia r. b. poseł polski w Helsingforsie. Tytus Filipowicz

przyjął był na uroczystej audjencji przez prezydenta republiki fińskiej, któremu złożył listy odwo-

Przed obradami w Genewie.

Zaledwie parę dni dzieli nas od chwili, kiedy nad brzegiem Lemanu Rada Ligi Narodów rozpocznie obrady nad sprawą polsko-litewską, tak blisko, szczególnie nas, Wilnian, dotycząca.

Są wszelkie dane, że sprawa będzie potraktowana inaczej, niż tego sobie życzył rząd litewski, wnosząc swą skargę do Ligi Narodów i tam samym inicjując postawienie sprawy na porządku dziennym sesji Rady Ligi Narodów.

Rząd litewski dążył do uzyskania uchwały Rady potępijącej Polskę z powodu rzekomych prześladowań Litwinów na Wileńszczyźnie, tymczasem rozwój wypadków i posunięcia dyplomacji polskiej sprawiły, że sprawa, o którą rządowi litewskiemu chodziło, stała się tylko drobnym szczegółem w całokształcie stosunków polsko-litewskich, który nieoczekiwanie dla Litwinów wysunął się na czoło zagadnień polityki międzynarodowej.

Dziś już wydaje się niemożliwym, żeby Rada Ligi Narodów mogła się zająć skargą na rzekome prześladowania, nie poruszając sprawy fikcji wojny litewsko-polskiej i nie uśiłując tej fikcji kres położyć.

Tan stan rzeczy musimy uznać za bardzo dla nas pomyślny. Słuszność jest po naszej stronie i obawiać się zwycięstwa Litwy nie mamy najmniejszego powodu.

Pomimo to jednak mamy tyle smutnych doświadczeń z okresu przed ustaleniem międzynarodowym naszych granic wschodnich, że z tytułu reprezentowania opinii poważnego odłamu społeczeństwa polskiego na Wileńszczyźnie, czujemy się w obowiązku jeszcze raz przed obradami genewskimi podkreślić swoje stanowisko w stosunku do Litwy i jeszcze raz zaznaczyć się przeciwko jakimkolwiek próbom kompromisu kasztem polskości Ziemi Wileńskiej.

Ze próby te będą czynione, dowodzi szereg wiadomości o nieoficjalnych próbach balonach litewskich, jak naprzykład wysunięty przez poselstwo litewskie w Londynie pomysł, wzięcia za podstawę przyszłych stosunków polsko-litewskich t. zw. drugiego projektu Hymansa; dochodzą również via Ryga wieści, że w razie ostatecznego niepowodzenia, rząd

litewski będzie żądał autonomii Wileńszczyzny.

Przeciwko wszelkim tego rodzaju pomysłom, musimy się stanowczo zastrzec. Ludność Wileńszczyzny dała wyraz swej niezłomnej woli w uchwałach Sejmu Wileńskiego.

Obrzymia większość ludności Wileńszczyzny oparła się zwycięsko próbom pewnych grup politycznych, propagujących bądź federację, bądź autonomię.

Dzięki niezłomnej woli ludności Wileńszczyzny stanowi dziś nierozważną i od całości pod względem politycznym niezależną część Rzeczypospolitej Polskiej.

To jest zdobycz, której sobie ludność Wileńszczyzny pod żadnym pozorem wydrzeć nie pozwoli.

Wilno nie może i nie zechce należeć do Litwy nawet w wypadku, gdyby państwo litewskie było ścisłymi węzłami związane z Polską.

Żadna cena nie jest dość wysoka, żeby nią można zapłacić, za cień chociażby odrębności ziem naszej od reszty Polski.

To jest strona negatywna naszego stosunku do przyszłych rozstrzygnięć.

Pozytywnie stosunek nasz do obrad genewskich jest następujący:

Chcemy zgody z Litwą. Pragniemy zniesienia muru chińskiego, który nas nie z naszej winy i nie z naszej woli oddzielił od Kowna. Chcemy żyć z państwem litewskim w jego obecnych granicach, jak przyjaźni sąsiedzi. Uczuć wrogich do narodu litewskiego nie mamy.

Współżyliśmy z tym narodem w ciągu — wieków! dalej z nim współżyć chcemy, chociażby to współżycie miało inną niż dawniej formę.

Współżycie wyjdzie na dobre obu stronom, szczególnie dotyczy to stosunków gospodarczych, które są niezbędne dla ożywienia i podniesienia dobrobytu zarówno państwa litewskiego, jak i Ziemi Wileńskiej.

Przytem nie możemy zapominać, że współżycie gospodarcze jest bardziej potrzebne małej Litwie, niż Ziemi Wileńskiej, stanowiącej część wielkiej Polski.

Dlatego też za zgodę płacić nie chcemy i nie będziemy.

St. Kz.

Klub parlamentarny Związku Lud.-Nar. w ubiegłej kadencji.

Pierwszy zwyczajny Sejm Rzeczypospolitej został z upływem pięćcioletnia rozwiązany. Warto przy tej sposobności spojrzeć wstecz poza siebie i dać krótki pogląd na organizację Związku Ludowo-Narodowego w Sejmie i Senacie.

Związek Ludowo-Narodowy był w Sejmie najsilniejszą grupowaniem. Do kompanji wyborczej przed pięć laty stanął nie samodzielnie, lecz w gronie stronnictw, zblizonych programowo. Wystąpił w imię zasady koncentracji sił narodowych i katolickich we wspólnym Komitecie Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej. Lista Nr. 8 otrzymała 2.551.582 głosów i przeprowadziła 134 posłów z list okręgowych i z państwowej — 29. Z pośród tych posłów 98 zgłosiło akces do Związku Ludowo-Narodowego. Do Senatu oddano głosów 2.173.756 i przeprowadzono 39 senatorów z list okręgowych i 9 z listy państwowej. Z tych, 30 senatorów wstąpiło do Związku Ludowo-Narodowego.

Rzadko który klub posiadał, tak jak Związek reprezentację pochodzącą ze wszystkich dzielnic i posiadającą w swym gronie przedstawicieli wszystkich ugrupowań społecznych. Skupiał też najwybitniejsze siły intelektualne w parlamencie, co między innymi okazało się najwydatniej w pracach poszczególnych komisji parlamentarnych.

Związek okazał się najbardziej zwartym klubem parlamentarnym. Nikt zeń nie ubył, a ośwem liczbą jego członków wzrosło do 101. Natomiast szczególnie bujne było żniwo śmierci, z pośród posłów zmarli: s. p. Kazimierz Brownsford, Tadeusz Fudakowski, Wacław Kryński, Tadeusz Prószynski, Władysław Rabski, Henryk Redziszewski, ks. K. Lutolski, Zygmunt Seyda, Zofja Sokolnicka i Julian Sykala; z pośród senatorów s. p. Ernest Adam i Stanisław Brun.

Pomimo ciężkich perypetyj, jakie kraj przechodził w ostatnim pięćcioletniu i pomimo rozstrzygnięcia o ustawach wywołujących bardzo żywą wymianę opinii, klub Związku Ludowo-Narodowego pozostał całkowicie jednolity i nie przedchoził żadnych wstrząszeń. Szczegół ten należy tem bardziej podkreślić, iż nie mał wszystkie kluby, nie wyłączając bardzo zwartego, jakim jest klub PPS. (sprawa Moraczewskiego) przechodziły wewnętrzne trudności, fermenty, a nawet doznawały rozłamów.

Na czele klubu stał poseł dr. Stanisław Głąbiński; gdy był ministrem latem 1923 r., przewodniczący spoczywał w ręku posła Stanisława Kozickiego. Do prezydium wchodził pp.: Stanisław Kozicki, Konstanty Kowalewski, Stanisław Rymar, Marjan Seyda, sp. Zygmunt Seyda, Jan Załuska, Jerzy Zdzichowski i Aleksander Zwierzyński. Na czele klubu senackiego stał s. Juliusz Zdanowski, a do prezydium wchodził sen. Bolesław Bielawski, Marjan Kiniorski i Tadeusz Popowski.

Wicemarszałkami Sejmu z ramienia Związku Lud.-Nar. byli kolejno posłowie: sp. Zygmunt Seyda, Leon Pluciński i Aleksander Zwierzyński. Wicemarszałkiem Senatu był senator ks. Antoni Strych.

Jakkolwiek Związek Ludowo-Narodowy był najliczniejszym klubem sejmowym, nie sięgał do godności. Stanowisko Marszałka Sejmu ustąpił Piastowcom, z których ramienia objął je pos. Rataj, stanowisko Marszałka Senatu objął nienależący do żadnej partji dawny marszałek Sejmu ustawodawczego sen. Wojciech Trampczyński. To samo było przy kreowaniu rządów większości parlamentarnych.

Związek delegował do rządu ministrów, a premierostwa nie obejmował, jakkolwiek zawsze był trzonem w większości parlamentarnej.

warła na Litwę szczególnego nacisku i nie złożyła żadnego ultimatum.

Obecnie mówi się już zupełnie poważnie o ultimatum i pogrózkach rozwiązania Polsce ręką wględem Litwy, w razie, jeżeli w Genewie nie zostanie podpisany układ pokojowy z Polską. Taki stan rzeczy określa bez żadnych komentarzy międzynarodowe stanowisko Litwy. W ostatnich latach staliśmy się objektem rozmaitych układów.

Latwo jest zrozumieć, co do tego doprowadziło. Już 25 lutego po wygłoszeniu przez prof. Woldemarasa deklaracji w Sejmie, wskazywaliśmy, że obietnice, złożone w tej deklaracji pod adresem Polski, są dla nas b. niebezpieczne, gdyż mogą doprowadzić do zupełnego wyrzeczenia się Wilna. Po otrzymaniu tych obietnic, Polacy czekali przez pewien czas od prof. Woldemarasa kroków, wynikających z jego obietnic. Prasa polska chwaliła resną politykę nowego premiera i rozważała możliwości porozumienia.

Tymczasem prof. Woldemaras nie tylko nie rozpoczął z Polską rokowań, lecz rozpoczął wewnątrz kraju szeroką akcję pod hasłem odzyskania Wilna. Akcja ta była zakrojona na tak wielką skalę, iż w Wilnie zaczęto mówić o zbroyym napadzie Litwinów.

Po tem niezmiernie cennym wynurzeniu organu ludowców, stwierdzającym prześladowania poleków (Numer omawiany „Liet. Zinios“ uzyskał aprobatę cenzury wojennej) czytamy, że

„Obecnie wielkie mocarstwa oczekują od rządu litewskiego nowych słów, odpowiadających obietnicom, złożonym w deklaracji.

Tymczasem litewsko-polskim „rozjemcom“ przyszedł z pomocą Pleczkajtis ze swymi stronnikami. Wewnętrzne walki w Litwie, wywołane ustrojem wprowadzonym w kraju po 17 grudnia, zostały przeniesione na forum międzynarodowe w świetle tych tarć, nieszczęsna sprawa z Polską w Europie zaczęła się przedstawiać inaczej, aniżeli dotąd. W wyniku zagrożenia Litwie ultimatum Ligi Narodów.

Jeżeli oczekujemy dziś z niepokojem sądu w Genewie, w którym stajemy, jako oskarżyciele, to winę tu ponosi ta krótkowzroczna polityka manewrowania, która wytrącała nasze życie z normalnych torów i obniżyła naszą powagę w opinji międzynarodowej.

Senat uniwersyteu kowieńskiego a p. Herbaczewski.

Prasa litewska zamieściła komunikat „Elty“ dotyczący wywiadu p. Józefa Albina Herbaczewskiego z przedstawicielem

gazety lotewskiej „Jaunaka Sinas“. Wywiad ten mocno nie podobał się Woldemarasowi. Ponieważ p. Herbaczewski jest lektorem literatury polskiej na uniwersytecie kowieńskim, Woldemaras zwrócił się do Senatu, aby zajął w tej sprawie stanowisko.

Cóż się nie podobowało Senatowi który zdawałoby się nie powinien zajmować polityką.

Oto p. Herbaczewski oświadczył, że:

1) W związku z kongresem w Rydze należy mieć na uwadze dwa zasadnicze poglądy. Jeden pogląd doprowadza do logicznego wniosku, że wobec pogwałcenia prawnego ustroju demokratycznego w państwie, każdy ma prawo inicjatywy utworzenia nowego rządu, o ile ma za sobą odpowiedzialność na temu siłę. Widzimy zaś właśnie, że siła taka się znajduje. Druga zasadnicza myśl to ta, iż zadaniem kongresu było wykazanie, że naród litewski żyjący sobie zakończył nienormalny stan stosunków z Polską. Rząd polski jest dobrze poinformowany, jakie jest stanowisko narodu litewskiego i jakie obce wpływy mają powodzenie w Litwie. Rząd litewski twierdzi, że naród nie życzy sobie nawiązania dobrych stosunków z Polską, jednak w istocie rzeczy mają [sic] wręcz odwrotnie.

2) Będąc w Warszawie, omówił on w polskich sferach politycznych wszystkie możliwości zlikwidowania litewsko-polskiego zatargu. Przewidziano te wypadki, które już nastąpiły, inne zaś, które być może zawierają jeszcze większe niebezpieczeństwa, pozostają tajemnicą p. Herbaczewskiego.

3) Znaczną większość polityków litewskich obsteje jakoby ze porozumieniem z Polską, jednakże są oni bezzinni wobec wpływów sfer rządowych.

4) W stosunkach polsko litewskich utworzyła się taka sytuacja, jak w r. 1908 w Austrii, kiedy austriacki minister spraw zagranicznych Ehlenthal zarządził aneksję Bośni i Hercegowiny. Na pogroźki rosyjskie Ehlenthal odpowiedział „Co do nas, jesteśmy przygotowani“ i Rosja była zmuszona zamilczeć. Dopóki najniebezpieczniejsi wrogowie Polski są jeszcze słabi, Polacy usiłują wykorzystać zatarg polsko-litewski, jednakże likwidacja jego może odbywać się jedynie kosztem Litwy.

Senat—Pożał się Boże, co to za „Senat“—ma wobec tych przesłępstw „naukowych“ p. Herbaczewskiego usunąć go z zajmowanego stanowiska.

W konsekwencji p. Herbaczewski podzielił zapewne los emigrantów litewskich i przyjedzie do Wilna lub Krakowa.

Wrażenie propozycji Litwinowa w Ameryce.

NOWY JORK, 2.XII. (Pat.) Propozycje Litwinowa w sprawie całkowitego rozbrojenia nie spotkały się tutaj z sympatycznym przyjęciem niż w jakimkolwiek innym kraju. „New York Times“ zaznacza, że oczywiście Sowiety nie proponują zniesienia wszystkich sił zbrojnych, jakżeż bowiem mogłyby wysłać na wieść swych urzędników dla

ściągnięcia podatków od opornych właścicieli gdyby nie rozporządzali karabinami. Zdaniem „Word“ propozycja rosyjska nacechowana jest hipokryzją, albowiem jest to nędznym żartem ze strony Litwinowa zjawiać się w Genewie i utrzymywać, że Rosja Sowiecka rządzona jest przez niewzruszonych pacyfistów.

Zamach na komendanta pow. Marjampolskiego.

Nocy onegdziej w Marjampolu dokonali dwaj nieznani sprawcy zamachu na komendanta powiatu Marjampolskiego, lejtnanta Zimasa. Do mieszkania jego, około godziny 2 w nocy, dostali się przez okno i do śpiącego dali 4 strzały, które ranily go w rękę i oble nogi.

Osobnicy zbiegli przez okno i korzystając z ciemności nocy i ogólnego zamieszania zbiegli w niewiadomym kierunku. Rannego

przewieziono do szpitala i poddano operacji, po dokonaniu której czuje się zupełnie zdrow i zdołał napisać własnoręcznie raport do Kowna o zajściu. Krają wiadomości, że napad na lejtnanta Zimasa jest dziełem rąk socjal-demokratów, którzy uważali go za swego śmiertelnego wroga. Lejtnant Zimas na kilka dni przed zamachem otrzymał wyrok śmierci podpisany przez nieznaną osobników.

pow. Marjampolskiego.

przewieziono do szpitala i poddano operacji, po dokonaniu której czuje się zupełnie zdrow i zdołał napisać własnoręcznie raport do Kowna o zajściu. Krają wiadomości, że napad na lejtnanta Zimasa jest dziełem rąk socjal-demokratów, którzy uważali go za swego śmiertelnego wroga. Lejtnant Zimas na kilka dni przed zamachem otrzymał wyrok śmierci podpisany przez nieznaną osobników.

stepca komendanta policji na powiat Święciański. Goście przejechali kilkanaście kilometrów wzdłuż linii granicznej, zatrzymując się parokrotnie i rozmawiając z miejscową ludnością przy pomocy tłumacza, poczem z powrotem udali się na teren litewski. G ście z uznaniem podkreślił znakomity wygląd i prezencję żołnierzy K. O. P. i urzędzenia na strażnicach. (z)

Zniesienie wiz w komunikacji między Niemcami a Anglią.

BERLIN, 2.XII. (Pat.) „Berliner Tageblatt“ donosi, że zakończone zostały w Londynie rokowania pomiędzy Niemcami a Anglią w sprawie zniesienia wiz. Z dniem 1 stycznia 1928 roku przymus wiz pasportowych dla obywateli

niemieckich, udających się do Anglii i obywateli angielskich, udających się do Niemiec—ma zostać zniesiony. Z dominjonów na zniesienie wiz nie zgodzily się Australia i Indje.

Z prasy litewskiej.

Litwa oczekuje klęski w Genewie.

Wiele światła na stosunki wewnętrzne w Litwie i ocenę sytuacji międzynarodowej Litwy rzuca artykuł p. t. „Przed sądem genewskim“ zamieszczony w organie ludowców „Lietuvos Zinios“. Zaznacza na wstępie, że nieoczekiwanie sprawa stosunków litewsko-polskich w Genewie po-

Sytuacja na Litwie.

W Olicie litewska policja polityczna w dniu onegdziejym wykryła potajemny skład broni i amunicji, w którym się znajdowało 60 karabinów ręcznych, typu używanego w armji litewskiej, 1 rozebrany karabin maszynowy niemiecki, kilka skrzyń granatów

DYPLOMACI NA POGRANICZU.

W dniu 1 b. m. w rejonie Koltynian, na terenie powiatu Święciańskiego, przekroczyli linię graniczną z Litwą do Polski 4 urzędnicy poselstw francuskiego i angielskiego w Kownie, którzy podróżują po pograniczu, chcąc się przekonać o nastrojach wśród ludności i żołnierzy. Przybywających dyplomatów powitali i przywitali komendant placówki K.O.P. i z ramienia starostwa święciańskiego podkomisarz Makowski, za-

Demonstracyjna koncentracja wojsk sowieckich na pograniczu.

W dniu wczorajszym nadeszła do Wilna niesprawdzona z pogranicza wiadomość o tajemniczej koncentracji wojsk sowieckich wzdłuż granicy polsko-sowieckiej i lotewsko-sowieckiej. Według tej wersji na odcinku Kojanów — Lepel zgrupowali bolszewicy dywizję piechoty, przeniesioną z południowo-zachodniego frontu. W Zaslawiu stanął 108 saratowski pułk piechoty, w Pleszczenicach 105 p. piechoty i w Krajsku 87 p. piechoty. Pozatem w okolicach Lepła zakwaterowana została brygada lekka kawalerji i 4 dywizjony lekkich polowych armat.

KOLEJ LIBAWA — WILNO.

Sfery przemysłowe libawskie, oraz Magistrat Libawy zwróciły się do rządu lotewskiego z prośbą o wniesienie na sesję Ligi Narodów sprawy uzyskania od Litwy i Polski pozwolenia na uruchomienie linii magistralnej Libawa—Wilno—Romny na Ukrainie, która łączy morze Bałtyckie z morzem Czarnym.

Rząd lotewski wziął pod uwagę tę sprawę.

rem. Takie sobie Boże dziecie. Ale poczekaj, wszystko się inaczej urządzi.

„O czym ty mówisz, Grzegorz Efiłowicz; co się urządzi?“

„Za bardzo jesteś ciekawy. Zaraz wszystko chcesz wiedzieć. Poczekaj, dowiesz się o wszystkim.“

Nigdy Rasputin nie był taki rozmowny, jak wtedy. Najwidoczniej wino rozwiązało mu język. Konkretnie chciał wyciągnąć z tego kryminalisty jaknajwięcej szczegółów. Postanowiłem go upić i dolewałem mu ciągle wino. Wychylał haustem i po opróżnieniu butelki, chwiał się, wydobył z krepetu drugą.

„Grzegorz Efiłowicz—pamiętasz, że żądałeś mojej pomocy. Bardzo chętnie, ale musisz mi bliżej wytłumaczyć, o co chodzi. Co znaczy np. „wszystko urządzi się inaczej?“

Rasputin patrzył na mnie kilka chwil, zamysłony. „Oto co się stanie“—powiedział— „dość było walk, dość krwi; czas, aby wszystko się wyjaśniło. Co? Czyż Niemcy nie są naszymi braćmi? Nasz Pan mówi: „Kochać swych nieprzyjaciół, jak braci“. Ale cóż z tego. Cesarz nie chce ustąpić ani piędzi, ona również jest uparta. Znow ktoś im daje złe rady, a oni słuchają. Ale nie warto o tem mówić. Wkrótce każę im zrobić jedną rzecz, a każę nie na żarty, tak, że muszą posłuchać. Ale nie jesteśmy jeszcze zupełnie gotowi. Kiedy wszystko się ułoży, ogłosimy Aleksandrę regentką swego niepełnoletniego syna, a „jego“ wyślemy do Liwadji na odpoczynek. Hm! będzie mu źle? Szczęśliwie marchew i kapuste, wysłać na targ... On jest wyczerpany, musi odpocząć. I będzie bliżej Boga. Niech się modli, ma za co. Całe życie mu nie wystarczy na modlitwy.“

„Gdyby nie ta przeklęta kobieta, *) która

*) Młoda wieśniaczka, Gusiewa, znana z kilku zamachów na życie Rasputina, z których żaden się nie udał. W 1914 r

pnęła mi nożem, byłbym przy nim na czas i nigdybym nie dopuścił do tego strasznego rozlewu krwi. Ale bezmnie ten przeklęty Sazonow i reszta bandy przeprowadziła cały interes. Patrz, ile krzywd sprowadziła na Rosję.

Rasputin zapalał się coraz więcej. Rozpalony winem i swymi planami, nie skrywał już nic przedemną.

„Jestem jak osaczona zwierzyna. Każdy pies chce zatopić we mnie swe kły, ale nic z tego. Chociaż arystokraci chcą mnie zgubić—nie dam się. Lud mnie szanuje, bo jestem chłobem — a stalem się doradcą samego cesarza. Oto wola Boga. Nasz Pan dał mi władzę czytania w myślach ludzkich. Niedawno, generał Rużickij przysłał do mnie kilka osób. A ja poproszu z mostu: „Pocoście tu przyszl?“ powiedział... Dobrze, dobrze—obiecałem załatwić. To dobry człowiek.

„Wszystcy mnie atakują, aby oswobodzić Żydów. I myślę sobie, dlaczegoż by nie? Czyż oni są lnni niż my? Wszyscy jesteśmy stworzonymi Bosklemi. Sam więc widzisz, ile mam pracy. Sam nie wydołam. Musisz i ty mi pomóc. Spelnisz swój obowiązek. Myślę, że pieniędzy nie potrzebujesz, masz ich pewno więcej, niż sam cesarz. No, ale musisz rozdać biednym...“

Opowiadanie Rasputina zostało przerwane przez nagły dzwonek. Najwidoczniej Grzegorz Efiłowicz oczekiwał jakiejś wizyty, ale w trakcie naszej rozmowy zapomniał o niej, a teraz obawiał się, ażeby przybyli nie widzieli go za mną.

Wstał od stołu i wprowadził mnie do swego gabinetu. Słyszałem jego szybkie, niepewne kroki

Gusiewa, która żyła przez kilka lat z Rasputinem, ale w końcu opuściła go dla jego rywala, mnicha Heliodora, zranila go w brzuch. Rana była tak poważna, że Rasputin leżał kilka tygodni, walcząc ze śmiercią — i gdyby nie wspaniała budowa ciała i żywotność organizmu, zmarby zapewne. Na sądzie Gusiewa oświadczyła, że Rasputin jest zwykłym uwodzicielem kobiet. Została umieszczona w zakładzie dla umysłowo chorych.

W przedpokoju. Natknął się na coś i przewrócił z głośnie przekleństwem. Nagli mu się płatyły, ale był zupełnie przytomny. Głosy przybyszów doleciały mnie z przedpokoju. Wszyscy weszli do jadalni.

Podszedłem do drzwi gabinetu, wychodzącym na przedpokój, ale nic nie mogłem usłyszeć, gdyż rozmowa była prowadzona przycisnionymi głosami. Ostrożnie odsunąłem obie połowy drzwi i przez tę szparę widziałem, co się dzieje w stołowym, do którego drzwi z przedpokoju były otwarte. Rasputin siedział przy stole, obok zaś pięciu mężczyzn, podczas, gdy dwóch stało za jego krzesłem. Niektórzy z nich pisali coś w notatkach.

Przyjrzałem się dokładnie tajemniczemu gościem. Wyglądali bardzo niesympatycznie. Cztery z nich—byli to bezwzględnie żydzi. Pozostali trzej byli bardzo do siebie podobni, jasnowłosi, z czworoimi twarzami i małymi oczkami. Zdaje mi się, że jednego z nich gdzieś widziałem, nie mogłem sobie jednak przypomnieć, w jakich okolicznościach.

W ich obecności Rasputin zupełnie się zmienił. Siedział niedbale, przybrał dumną postawę i dostojną minę.

Cała grupa wyglądała, jak zebranie spiskowców. Coś pisali, porozumiewali się szepcąc i czytali z rozmaitych dzienników.

Przeleciała mi myśl: „Czy to nie są właśnie ci „zielonkawi“, o których mówił Rasputin“. Przy-pomniałszy sobie, co mi „patnik“ opowiadał, byłem pewny, że widzę przed sobą szpiegów. W tym małym pokoju, z ikoną Zbawiciela w rogu i c sarskim portretem na ścianach, rozstrzygał się los milionów Rosjan.

Chciałem opuścić to ponure mieszkanie jaknajprędzej, ale niemożliwym było wyjść niepostrzeżenie z gabinetu. Po pewnym czasie, który wydawał mi się wiecznością, Rasputin wrócił do mnie z zadowoloną miną. Natychmiast pożegnałem się z nim i odjechałem.

(D. c. n.)

KONIEC RASPUTINA.

Pamiętniki Księcia Jusupowa.

Autoryzowany przekład z angielskiego. Copyright by Anglo-American News Paper Service.

Słuchałem z przerażeniem, ale milczałem, obawiając się, że moje pytania mogą przerwać te monstrualne wynurzenia, których zakończenie nie nadaje się zupełnie do druku. Rasputin był najwyraźniej pijany i rozkoszował się temi przechwałkami.

Nalał sobie drugą szklankę madery i dodał, pokaszując:

„No, czemu tak mało pijesz. Przecież nie obawiasz się wina. Toż to najlepsze lekarstwo na święcie, przez Boga stworzone; wzmacnia duszę i ciało. Czy znasz Badmajewa? Poznam Cię z nim. To jest prawdziwy doktor. Botkin i Derewienko bązgrzą coś na papierku i zdaje się im, że ich lekarstwa pomagają choremu. Leki Badmajewa — to są leki natury. Rosną w górach i lasach, zasiane przez Boga i dlatego jest w nich błogosławieństwo boskie.“

„Grzegorz Efiłowicz — przerwałem. Dlaczegoż nie lecysz cesarza i cesarzowej temi lekarstwami.“

„Cóż ty sobie myślisz? Naturalnie, że lecze. „Ona“ i Annuszka już tego pilnują. Wprawdzie boją się, aby Botkin nie zauważył, ale ja im powiadam: „Jeżeli jakiś doktor dowie się o moich lekarstwach, choremu zrobi się gorzej. Dlatego też uważają i pilnują się.“

„Jakież lekarstwa dajecie cesarzowi?“ — spytałem.

„O, różne; rozmaite rodzaje lekarstw. Dają mu taką herbatę; łaska Boska splywa z tej herbaty, daje mu spokój duszy—I jest szczęśliwy. Zresztą—ciągnął Rasputin —, on nie jest Carem — Imperato-

Wielkie światła na stosunki wewnętrzne w Litwie i ocenę sytuacji międzynarodowej Litwy rzuca artykuł p. t. „Przed sądem genewskim“ zamieszczony w organie ludowców „Lietuvos Zinios“.

Zaznacza na wstępie, że nieoczekiwanie sprawa stosunków litewsko-polskich w Genewie po-

Wielkie światła na stosunki wewnętrzne w Litwie i ocenę sytuacji międzynarodowej Litwy rzuca artykuł p. t. „Przed sądem genewskim“ zamieszczony w organie ludowców „Lietuvos Zinios“.

Zaznacza na wstępie, że nieoczekiwanie sprawa stosunków litewsko-polskich w Genewie po-

Wielkie światła na stosunki wewnętrzne w Litwie i ocenę sytuacji międzynarodowej Litwy rzuca artykuł p. t. „Przed sądem genewskim“ zamieszczony w organie ludowców „Lietuvos Zinios“.

Zaznacza na wstępie, że nieoczekiwanie sprawa stosunków litewsko-polskich w Genewie po-

Wielkie światła na stosunki wewnętrzne w Litwie i ocenę sytuacji międzynarodowej Litwy rzuca artykuł p. t. „Przed sądem genewskim“ zamieszczony w organie ludowców „Lietuvos Zinios“.

Zaznacza na wstępie, że nieoczekiwanie sprawa stosunków litewsko-polskich w Genewie po-

Wielkie światła na stosunki wewnętrzne w Litwie i ocenę sytuacji międzynarodowej Litwy rzuca artykuł p. t. „Przed sądem genewskim“ zamieszczony w organie ludowców „Lietuvos Zinios“.

Zaznacza na wstępie, że nieoczekiwanie sprawa stosunków litewsko-polskich w Genewie po-

Nowi kardynałowie.

Dnia 19 b. m. 10-ciec Święty podnieśli do godności kardynałskiej następujących kardynałów: Ks. arcybiskupa tytularnego Tarsusa Aleksandra Lepiciera, Franca...

Plotra Segura, arcybiskupa w Bourgois, przyszłego prymasa Hiszpanji i arcybiskupa w Toledo. Henryka Bineta, arcybiskupa w Davanson. Konsystorz publiczny odbędzie się dnia 22 b. m.

Książki Orłów JUTRO w kinie "POLONJA" Les Parfums Godet PARIS FOLIE-BLEUE CHEVALIER PRINTEMPS PETITE FLEUR BLEUE

Dobrej Rady, Zwierzynca, do ul. Sołtaniskiej, ul. Bieliny, do cmentarza prawosławnego i przez całą ul. Subocz.

Według projektu Magistratu zbudowano sieci tramwajowej kosztowałyby 12.000.000 zł. (r)

Z komisji technicznej. Członkowie radzieckiej komisji technicznej, pod przewodnictwem inż. Jensa, na ostatnio odbytem posiedzeniu rozpatrywali wytyczne normalnego budżetu elektrowni miejskiej na przyszły 1928/29 rok budżetowy.

Komisja zasadniczo akceptowała preliminarz opracowany, jednak uznała za wskazane, by projektowane inwestycje rozłożyć na szereg lat.

Budżet normalny elektrowni określono na sumę sięgającą 2.400.000 zł.

Rozbudowa elektrowni obliczona jest do 1932 r. (r)

Obniżenie ceny prądu od motorów. Magistrat, mając na względzie uprzysiężenie korzyści z sily elektrycznej do motorów, uchwałił obniżyć taryfę za prąd do tych celów z 60 do 35 gr. za kłw. (r)

Lampki numeracyjne na domach. Rada techniczna wypowiedziała się za wprowadzeniem w miasto całem lampek z numerami domów o jednym typie, kłbceby z boków wyświetleły nazwę ulicy, Na domu, oraz komisarjat, zaś z dołu rzuciłyby snop światła, rozjaśniając w ten sposób ulicę.

Lampki nowe dostarczałyby i instalował, oraz utrzymywałyby Magistrat, za ryczałtowa kwota 60 zł. rocznie od lampki. (r)

O nagrodę m. Wilna za utwór literacki. Do Magistratu zwróciło się Stow. Literatów Zawodowych z prośbą o ustanowienia nagrody, wypłacanej rocznie za utwór literacki, mający znaczenie dla miasta.

Projekt ten będzie omawiany przez Magistrat. (r)

Sprawy administracyjne. — Powrót p. Woj. wody. Dziś rano powraca z Warszawy i obejmuje urządzenie p. Wojewoda Raczkiewicz.

Choroba komisarza rządu. W dniu wczorajszym nowomianowany komisarz Rządu na m. Wilno p. Iszora zachorował obciążeni na grypę. Funkcję jego objął zastępca komisarza Rządu p. Aleksandrowicz. (z)

Sprawy wojskowe. — Nowy komendant miasta.

W dniu wczorajszym objął oficjalnie egendy Komendy Miasta Wilna, nowomianowany komendant pułk. Iwo-Giżycki. Dotychczasowy zastępca komendanta mjr. Engel, wrócił na swe dawne stanowisko of. cera P. W. 1 dyw. piech. Legionów. (z)

Urlop gen. Popowicza. W dniu wczorajszym gen. bryg. Popowicz, dowódca garnizonu w Wilnie wyjechał na 6 tygodniowy urlop wypoczynkowy. Zastępco objął to stanowisko pułk. Kruszewski, dowódca 19 dyw. piechoty. (z)

Poczta i telegraf. — Poczta a radio.

W dniach najbliższych ukaże się rozporządzenie władz pocztowych, na mocy którego, agencja pocztowo-telegraficzna uzyskują zezwolenie na wydawanie upoważnień na prawo posiadania i eksploataowania urządzeń radio-odbiornych. W ten sposób wszelkie formalności radio-aboronci dawniejsi lub nowi będą mogli załatwić w najbliższej agencji p.-t., co, zwłaszcza dla naszych kresów, posiadających znacznie mniej urzędów niż agencja, ma duże znaczenie.

Zmiana nazwy urzędów pocztowych. Władze pocztowo-telegraficzne zmieniły dotychczasową nazwę agencji pocztowej — „Krywicze-Dworzec” w powiecie Wilejskim na — „Kliahinin”, zaś Urząd pocztowo-telegraficzny — „Krywicze-Gmina” otrzymała nazwę — „Krywicze”.

Lustracja ministerjalna. Onegdaj bawił w Wilnie p. vice-minister poczt i telegrafów inż. Włodz. Dobrowolski. Jakkolwiek pobyt p. vice-ministra nosił charakter prywatny, jednakowoż w godzinach wieczornych tegoż dnia dokonał szczegółowej lustracji w towarzystwie p. prezesa Dyrekcji inż. M. Ciemnołńskiego, urzędnik Miejskiej Centrali Telefonicznej.

Obrazy nad decentralizacją. W pierwszych dniach grudnia odbędzie się w Ministerstwie Poczt i Telegrafów konferencja prezesów wszystkich Dyrekcji P. i T., poświęcona obradom nad decentralizacją w resorcie pocztowym.

Telegramy gratulacyjne do Ameryki. W związku z nadchodzącymi świętami Bożego Naro-

dzienia i Nowego Roku, w urzędach pocztowych będą przyjmowane telegramy gratulacyjne do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, według jednego z 30 tekstów umówionych między Zarządami Poczty Rzeczypospolitej i Stanów Zjednoczonych, ogłoszonych w każdym urzędzie pocztowym, wzgl. agencji. Telegram może być napisany w języku polskim lub angielskim. Opłata od telegramu wynosi 9 złotych.

Instytucje pocztowo-telegraficzne przyjmują telegramy powyższe z życzeniami świątecznymi do dn. 21 b. m. i z życzeniami noworocznymi do 28 b. m.

Handel i przemysł. — Wyciąganie tratw. Korzystając z chłogawego ustania mrozów, właściciele tartaków, przystąpili do energicznej pracy nad wyciąganiem z wody pozostałych tratw. Ogółem w przeciągu ostatnich 3 dni wyciągnięto z wody 14 tratw.

Drzewo droższe. Według obliczeń za czas od 15 listopada do 1 b. m. cena drzewa opałowego na rynkach, podniosła się o 30 procent.

Odczyty. — „Rzym, miasto wieków”. Dziś w sobotę 3 grudnia o g. 6 w. w lokalu Wydziału Sztuk Pięknych przy ul. św. Anny Nr. 4 (wejście przez bramę do Dworków 1 p. Art. Pol.) prof. U. S. B. p. J. Kłos wygłosi odczyt naukowo-popularny z licznymi przezręczkami na t. „Rzym miasto wieków”, z którego doehód całkowity przeznaczą się na zasilenie Kasy Opieki Szkolnej przy Seminarjum Naucz. Żeńskim im. Kr. Jadwigi.

Nie wątpimy, że tak im. Sr. Profesora i jego bezinteresowna praca, jak również cel odczytu śrignący licznym słuchaczom, wielbieli głębokiego znawcy sztuki starożytności jakim jest prof. Kłos. Ceny miejsc od 50 gr. do 3 zł. Dla uczący się młodzieży 30 gr.

Z życia stowarzyszeń. — Zgromadzenie krawców. W poniedziałek 5-go grudnia 1927 r. o godz. 7 m. 30 wiecz. w lokalu Centrali Chrześć. Zw. Zaw. (ul. Świętojańska 3) odbędzie się zgromadzenie Chrz. Zw. Zaw. pracujących igła. Omawiane będą bardzo doniosłe sprawy, dotyczące się rzemiosła krawieckiego. Zarząd uprasza o punktualne i liczne przybycie.

II Walny Zjazd Ziemianek Kresowych odbędzie się w Wilnie dnia 9 grudnia. Wszystkie panie ziemianki proszone są o najliczniejsze przybycie.

Przed rozpoczęciem Zjazdu Msza św. w Ostrej Bramie o g. 9. Otwarcie Zjazdu o godz. 10-ej (ul. Zwajna 1).

Zebrań naukowe Wydziału i Tow. Przyjaciół Nauk odbędzie się w sobotę, dn. 3 b. m. o godzinie 7 wieczór, w sali Dziaeknatu Sztuki. Na porządku referat: Cywiński St. Idea „Konrada Walenrodta”.

Wstęp wolny dla członków i gości wprowadzonych.

Komitet „Daru Choinkowego dzieci dla dzieci” z ramienia Komitetu Wojewódzkiego Wileńskiego „Chleb dzieciom” organizuje pod protektoratem pani wojewodziny Jadwigi Raczkiewiczowej zbiórkę upominków dla sierot w ochronach i szpitalach. Zwracamy się więc z gorącą prośbą do dzieci i ich rodziców o składanie na listy pań Komitetu albo w poniżej wymienionych punktach ofiar w postaci starych zabawek, książek, odzieży, słodyczy albo pieniędzy. Niech każde dziecko ofiaruje ze swych zabawek choć jedną tej biednej sierotce w ochronie, która niema nikogo, kłbty o jej Gwiazdce pamięta! Ofiary prosimy składać: 1) Mestowa 4 — dyr. Białasowa, 2) Ostrobramska 6 — prez. Lewakowska, 3) Wielka 17—7—rektor, Pigińska, 4) Antokol 54—prof. Zdzichowska, 5) ul. Uniwersytecka 8 — wojewodzina, 6) Redakcja pisma — ofiary pieniężne. Termin składania ofiar 15 grudnia 1927 r. Wszelkich informacji udziela Sekretariat Komitetu „Chleb dzieciom” codziennie od 5-7 wiecz. ul. Wielka 34 (lokal L. O. P. P.) tel. 169.

Zebrań halerczyków. W dniu 4 grudnia r. b. w niedzielę w lokalu Sekretariatu przy ul. Uniwersyteckiej 1 o godz. 13 odbędzie się zebranie członków Chorągwi Wileńskiej halerczyków dla uczczenia rocznicy Powstania Listopadowego.

Na program złoży się okolicznościowy odczyt oraz deklamacja, a następnie referat o stosunkach polsko litewskich.

Zgromadzenie Chrześcijańskiego Zw. Zaw. Murarzy. W niedzielę 4-go grudnia 1927 r. o godz. 1-ej pp. w lokalu Centrali Chrz. Zw. Zaw. (ul. Świętojańska 3) odbędzie się walne zgromadzenie Chrześć. Zw. Zaw. Murarzy. Między innymi będą omawiane sprawy związane z przyszłą Izbą Rzemieślniczą oraz radny Kasy Chorych m. Wilna p. Lewandowski wygłosi referat o działalności Kasy Chorych m. Wilna za czas ubiegły.

Komitet „Chleb dzieciom” podaje do wiadomości, iż dnia

9-go grudnia r. b. odbędzie się walne zebranie w Małej Sali Konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego. Początek zebrania o g. 6 min. 30, w razie niedościa do skutku, drugie zebranie odbędzie się o g. 7 bez względu na ilość członków.

Prawo wstępu ma każdy, kto opłacał składkę w wysokości 1 kłg. chleba miesięcznie.

Sprawy szkolne. — Szkolna Pracownia Przyrodnicza w Wilnie otrzymała wczoraj w darze od Pana Prezydenta Rzeczypospolitej przyrząd do skrapiania powietrza.

Sprawy białoruskie. — Przyjmowanie do U. S. B. abiturjentów gimnazjum białoruskiego. Swego czasu abiturjenci gimnazjum białoruskiego w Wilnie zwrócili się z prośbą do Ministerstwa Oświaty o zezwolenie im na wstępowanie do U. S. B. w Wilnie na prawach wolnych słuchaczy. W odpowiedzi to na Ministerstwo Wyznań Religijnych i oświecenia Publicznego, zawiadomiło rektora U. S. B., aby polecił Radom wydziałowym rozpoznać przyjmowania do uniwersytetu na prawach wolnych słuchaczy abiturjentów gimnazjum białoruskiego w Wilnie.

Różne. — Stanowisko Kurji Metropolitalnej wobec radjostacji. We czwartek ubiegły, J. E. ks. Arcybiskup Metropolita Wileński przyjął Dyrektora Radjostacji Wileńskiej p. Romana Pikiela, który poinformował Jego Escelsję o stanie obecnym i zamierzeniach programowych broadcastingu Wileńskiego. Ks. Arcybiskup nader przychylnie się ustosunkował do prac radjostacji Wileńskiej, wyrażając swoją zgodę na transmitowanie nabożeństw w Bazylice Archikatedralnej w niedzielę i święta.

Sprawy żydowskie. — Bund przygotowuje się do wyborów. W dniu wczorajszym przybył do Wilna z Warszawy przywódca Bundu dr. Hejker, którego przyjazd stoi w ścisłym związku z przygotowującą się akcją wyborczą. Przybyły badać będzie nastroje wśród ludności żydowskiej i wygłosi w Wilnie kilka odczytów w lokalu Bundu. (z)

Średniowieczne zwyczajaje. Żydowskie centralne towarzystwo oświatowe w Wilnie zwróciło się do urzędu komisarza Rządu na m. Wilno z prośbą o pozwolenie odbycia sądu nad rodzicami posiadającymi dzieci do powszechnych i średnich szkół gdzie językiem wykładowym, jest język nie żydowski. Komisarjat rządu wychodząc z zezolenia, że tego rodzaju sądy nie są zgodne z duchem Konstytucji, i nie są zawarte w ramach statutu Towarzystwa, dał odpowiedź kategorycznie odmowną. (z)

Dobroczytność. — Miłośniczki Czytelników naszych polecamy b. biedną wdowę z chotym synem, pozostającą w skrajnej nędzy. Pomoc natychmiastowa — konieczna. Ofiary prosimy składać pod rubr. „Wdowa po lekarzu”.

Teatr, sztuka i muzyka. — TEATR POLSKI (sala „Lutnia”). Dziś powtórzenie wczorajszej premjery amerykańskiej komedji O. Varesi i D. Byrne „Ta która zwycięża”.

Wieczór ku uczczeniu działalności pisarskiej Stanisława Przybyszewskiego. Zgłosi w tych dniach za komity pisarz, do lepszych swych utworów zaliczył dramat „Dla szczęścia”. Kierownictwo Teatru Polskiego ten właśnie dramat wybrało na wieczór poniedziałkowy. Wieczór rozpocznie przemówienie prof. J. Wierzyńskiego o zgłsłym Pocię.

Niedzielne widowiska w Teatrze Polskim. Jutro w niedzielę odbędzie się następujące widowiska: o g. 12 m. 30 pp. poranek śmieszny Maryli Gremo, o g. 3 pp. raz jeszcze grani będą — „Ulani Ks. Józefa”, o g. 6-ej pp. — pożegnany koncert Marii Labji, o g. 8 m. 30 wiecz. — sensacyjna komedia amerykańska „Ta, która zwycięża”.

Gościna Teatru Stołecznej Rewji. We wtorek i środę w Teatrze Polskim odbędzie się dwa barwne i wesołe widowiska p. t. „Humor rządów”.

Koncert popołudniowy w Teatrze Polskim. Ualentowanej pianistki ldy Makowerówny z udziałem doskonale śpiewaczki Elzy Igdał rozpocznie się o g. 5 m. 30 pp.

Ostatnie poźegnalne występy Maryli Gremo w Teatrze Polskim dziś o g. 10-ej wiecz. i jutro o g. 12 m. 30 pp.

Program radia na dzień 3 grudnia. Warszawa, 1111 m. — 10.00 Transmisja uroczystości ku czci św. Barbary z kopalni wielickich. Uroczyste nabożeństwo z kapłanów św. Kingi z kazaniem O. Janickiego i Poranek w Komorze Sienkiewicza 12.00 Koncert z płyt gramofonowych „Actuelle”, wytwórni sp. akc. „Adam Klimkiewicz”; 15.00 Komunikaty meteorologiczne, gospodarczy, P. A. T.; oraz nad programi: 16.00 Odczyt p. t. „Antropologia i pedagogika” (z cyklu odczytów, organizowanych przez min. W. R. i O. P.); wygl. dr. Jan Mydlarski; 16.25 Nad program. komunikaty: 16.00 Odczyt p. t. „Bezpieczeństwo komunikacji lotniczej”, wygl. inż. W. Szani-wski; 17.05 Komunikat ekonomiczny P. A. T.;

17.20 Odczyt p. t. „Parweniuzj klasycrny”, wygl. prof. Gustaw Przychocki 17.45 Program dla młodzieży. Prof. Al. Janowski, wygl. pogańdanie p. t. „Kolebka Wilsy”. Koncert dla młodzieży. Wykonawcy Orkiestra P. R. pod dyr. Jana Dworakowskiego, Kazimierz Butler (wiołoczełca), Aleksander Wasiel (śpiew) i Stan. Nawrocki (akomp.); 19.00 Komunikat rolniczy; 19.15 Rozmaitości, wypowied. p. L. Lawiński; 19.35 „Radjokronika”, wygl. dr. M. Stępowicki; 20.30 Koncert wieczorny, w przerwie biletowy „Messenger Polonais” w języku francuskim. Muzyka lekka. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego, p. Halina Rapacka (śpiew) i p. Stan. Nawrocki (akomp.); 22.00 Sygnal czasu i komunikaty; 22.30 Transmisja muzyki tanecznej.

Udoskonalanie audycej stosując lampę głońnikową RE 134 rezultat nadzwyczajny „TELEFUNKEN” Wyrób Tow. „OSRAM”.

Zapisujcie się na członków Polskiego Czerwonego Krzyża.

Pilawa.

33179

33179

33179

33179

33179

33179

33179

33179

33179

33179

33179

33179

33179

33179

Drobne wiadomości.

Zwycięzca kawalerzysci u Prezydenta Rzeczypospolitej. WARSZAWA, 2.XII. (Pat.) W dzisiejszym w godzinach popołudniowych Pan Prezydent Rzeczypospolitej podejmował na Zamku herbatką zwycięzców międzynarodowych konkursów blicznych w Nowym Yorku, ppulk. Rómia, rtm. Antonowicza i por. Starnawskiego.

Dziesięciolecie zjednoczenia królestwa S.H.S. BIALGORÓD, 2.XII. (Pat.) Dziesiąta rocznica zjednoczenia królestwa S. H. S. dała okazję do wspaniałych uroczystości i manifestacji uczuć patrijotycznych całego kraju. W Białogrodzie odpra-

wione zostało przez patryjarchę Dymitra w asyście biskupów uroczyste nabożeństwo. Po południu odprawione uroczyste Te Deum w kościele katolickim. Dzięki czynie nabożeństwa odbyły się również w świątyniach innych wyznań.

Stacja kolejowa w Dreźnie. BERLIN, 2.XII. (Pat.) Częściowy strajk kolejowy w Dreźnie trwa w dalszym ciągu. Ruch osobowy jest wprawdzie utrzymany, jednak ruch towarowy ustał całkowicie. Obecny zatarg powstał wyłącznie na tle sporu o wysokość plac.

Zakończenie strajku w przemyśle tytoniowym w Berlinie. BERLIN, 2.XII. (Pat.) Strajk w przemyśle tytoniowym zakończył się. Robotnicy uzyskali podwyżkę plac o 12%.

Ucieczka posła Halki.

Władze administracyjne otrzymały wiadomość o nielegalnym opuszczeniu granic Polski przez posła Halkę. Halko zbiegł w obawie przed aresztowaniem za cały szereg wykroczeń natury antypaństwowej. Podana przez część prasy wileńskiej wiadomość o ucieczce innych posłów białoruskich nie znajduje narazie potwierdzenia.

Nadzieje sekciarzy na zwycięstwo lewicy przy wyborach.

W końcu września odbyła się w Brooklynie w Stanach Zjednoczonych konferencja t. zw. Rady Głównej sekty Hodura czyli Kościoła Narodowego. „Rola Boża”, pismo hodurówców, podejże ciekawie szczegóły tej konferencji. Hodur składał sprawozdanie z działalności sekty. Wynika z niego, że panuje tam pełne rozpreżenie zasad i poglądów. „Duchowieństwo sekty rozpraszało się całą swą działalność zwróciło z jedzeniem i pićciem... „Pomiędzy niektórymi księżmi i świeckimi zagnieżdżila się zaraza w postaci

Nadzieje żydów na przyszłe wybory.

Poseł Reich w wywiadzie udzielonym „Słowu Polskiemu” oświadczył, iż żydzi małopolscy w razie półjścia do wyborów wespół z żydami z Kongrasówki, doprowadzićby mogli do osiągnięcia przez żydów w Sejmie 25 mandatów. Żydzi małopolscy, idąc do wyborów samodzielnie, spodziewają się uzyskać 8 man-

Zjazd Kresowego Związku Ziemian.

W dniu 25 i 26 listopada r. b. odbyło się w Warszawie Walne Zgromadzenie Przedstawicieli Powiatowych Oddziałów Kresowego Związku Ziemian przy bardzo licznym udziale delegatów.

Po wysłuchaniu sprawozdania Rady Nadzorczej i Zarządu Głównego, zatwierdzeniu, zgodnie z wnioskiem Komisji Rewizyjnej bilansu i budżetu, dokonane zostały wybory: Do Rady Naczelnej Organizacji Ziemiańskich uzupełniającej do Zarządu Głównego i wybory do Rady Nadzorczej.

Do Rady Naczelnej Organizacji Ziemiańskich powołani zostali ponownie: Antoni hr. Jundziłł, ks. Eustachy Sapieha, ks. Konstanty Swiatopełk-Czetwertyński i p. Stanisław Wańkiewicz (junior).

Do Zarządu Głównego na zastępcę został wybrany p. Marjan Radecki-Mikulicz.

Do Rady Nadzorczej ponownie zostali powołani panowie: Adam Kolszewski, Adam Bobiński i Tomasz Szalewicz.

Sprawy podatkowe, odszkodowań za ziemię zajęta pod osadnictwo wojskowe, umów zbiorowych i umów z Lwowskim Zakładem Ubazpieczenia referował prezes Głównego Zarządu Antoni hr. Jundziłł, zaś sprawy dotyczące projektu nowych rozporządzeń o Izbach Rolniczych, o rozgraniczeniu źródeł podatkowych i o sądach pracy mecenas Waclaw Szadzurski.

hasła: jedz, pij i popuszczaj pasa” — mówił Hodur. Dostało się w dyskusji i „żonom księżym” za to, że są zbyt wymagające przy urządzaniu plebanji”.

Ciekawe jest, co o zalegalizowaniu sekty w Polsce mówił „ksiądz” Jasiński, który niedawno bawił w Polsce.

„Narazie niema nadziei, by to się stało mogło w bliższej przyszłości. Obecny rząd jest życzliwy, ale nie chce narząca się rzymskiemu Kościołowi i taki stan potrwa jeszcze długo, chyba, że będzie wybrany bardziej postępowy (!) Sejm, który zatławił odnośny projekt do pr wa, przygotowany przez ministerstwo wyznań religijnych”.

datów. Określając szanse Ukraińców, jako kontrahentów żydów, poseł Reich stwierdził, iż mogą oni przy wyborach obecnych, których bojkotować nie zamierzają, zdobyć 35 mandatów. Dr. Reich twierdzi, że ostateczna decyzja co do tego, jaką drogą pójdą do wyborów sjonisci małopolscy, zapadnie za parę dni.

Po wyczerpaniu tych spraw wywiązała się dyskusja nad ustosunkowaniem się Związku Ziemian do przyszłych wyborów parlamentarnych, została uchwalona następująca rezolucja:

„Ziemianstwo kresowe zebrałe na Walnem Zgromadzeniu Przedstawicieli Oddziałów Powiatowych w Warszawie, w dniu 26 listopada 1927 roku, stojąc na gruncie obrony państwowości polskiej i rozwoju polskości na Kresach, uchwalilo jednogłośnie stanąć do przyszłych wyborów do Izb Parlamentarnych pod hasłem jednej wspólnej listy polskiej, jednoczącej wszystkie żywioly polskie państwowe i praworządne”.

W związku z powyższą uchwałą Zebranie poruczyło zajęcie się sprawami wyborczymi panom: Antoniemu hr. Jundziłłowi, Romanowi Skirmuntkowi, Adamowi Bobińskiemu, ks. Eustachemu Sapieże, Zygmuntowi Bortkiewiczowi, Stanisławowi Wańkiewiczowi (junior), ks. Konstantemu Swiatopełk Czetwertyńskiemu.

Na zastępców zostali wybrani pp. Konstanty Rdulowski, Jan Sienkiewicz, Władysław Jeśman, Stanisław Wańkiewicz (senior), Władysław Dowgiałło, Jan hr. Tyszkiewicz, Michał hr. Krasiński.

Do projektowanego Komitetu Ogólno-Ziemiańskiego do spraw wyborczych został jednogłośnie delegowany z ramienia Kresowego Związku Ziemian — Antoni hr. Jundziłł.

Wyniki spór w sprawach zasadniczych, a mianowicie, czy uruchomić w mieście tramwaje, czy też rozszerzyć komunikację autobusową i czy puszczać tramwaje po torze wąsko czy szeroko torowym. Magistrat radby budować tory, dostosowane do kół wagonów któreby ze stacji mogły przez miasto dojechać na miejsce przeznaczenia ładunków.

Projektowane są linie, mające swe wyjście z dworca kolejowego w kierunku Połpielski, Kalwaryjskiej, aż do ul. Werkowskiej, Zakretu, przez łegionową do ul.

KRONIKA.

Sprawy miejskie.

Światline reklamy artystyczne. Rada techniczna uchwalila, by za energie elektryczną, czerpaną do świetlnych reklam, mających charakter artystyczny, obliczać według taryfy obowiązującej jak dla latarni ulicznych, t. j. po 45 zł. za kłw. (r)

Dokoła sprawy tramwajów miejskich. Czynniki miejskie omawiały sprawę budowy linii tramwajowych w naszym mieście. Za podstawę brano projekty starego Magistratu, obliczające koszt budowy na 20.000.000 zł.

Uznano za niezbędne rozszerzenie niektórych ulic, jak Zam-

kowej i Wielkiej, przez wykupywanie części nieruchomości i budowanie arkad.

Wyniki spór w sprawach zasadniczych, a mianowicie, czy uruchomić w mieście tramwaje, czy też rozszerzyć komunikację autobusową i czy puszczać tramwaje po torze wąsko czy szeroko torowym. Magistrat radby budować tory, dostosowane do kół wagonów któreby ze stacji mogły przez miasto dojechać na miejsce przeznaczenia ładunków.

Projektowane są linie, mające swe wyjście z dworca kolejowego w kierunku Połpielski, Kalwaryjskiej, aż do ul. Werkowskiej, Zakretu, przez łegionową do ul.

Telegramy gratulacyjne do Ameryki. W związku z nadchodzącymi świętami Bożego Naro-

dzającego się w tym dniu w Ameryce, w związku z nadchodzącymi świętami Bożego Naro-

Na naszych pograniczach.

Wysiedlenie.

Onegdaj w rejonie odcinka N. Troki, litewska straż graniczna wysiedliła na teren polski rodzinę S. Zwińskiego, składającą się z 4 osób.

Przemysłnicy na granicy.

W rejonie Oran w nocy z dnia 1 na 2 b. m. patrol K. O. P. spostrzegł 3 osobników usiłujących przedrzeć się przez granicę polsko-litewską do Litwy. Na okrzyk "stój!", osobnicy ci opuścili na ziemię worki, które nieśli na plecach i zbiegli na terytorium litewskie. W workach znalaziono 75 kilogramów sacharyny, którą skierowano do dyspozycji władz skarbowo-celnych. (z)

Wysiedlenie.

W dniu onegdajszym w rejonie Gliciszek, wysiedlono z Litwy

do Polski Franciszka Zysmansa i Antoninę Oleśnikową z 2 tygodniowym dzieckiem. Złośliwość żołnierzy litewskiej straży granicznej doszła tak daleko, że nie dali oni podwojdy dla wysiedlonych i biedna kobieta musiała około 8 kilometrów brnąć przez zasypany śniegiem. Niekarmiono ją i ogrzano dopiero w straży K. O. P. (z)

Nagły zgon wysiedlonego.

W nocy z dnia 30 listopada na 1 grudnia w rejonie Kraśnego, władze bolszewickie wysiedliły na terytorium polskie 3 osoby, których żołnierze K. O. P. nie chcieli przyjąć, nie mając po temu żadnych kompetencji. W czasie trwania pertraktacji, nagle jeden z wysiedlonych Wincenty Mejhajor zmarł z wycieńczenia. Trupa zabezpieczono do czasu przybycia specjalnej komisji sądowo śledczej. (z)

Z KRAJU.

Odezwy komunistyczne.

W nocy z dnia 30 listopada na 1 grudnia w okolicy Liebieżdzia pow. Mołodeczańskiego nieznanymi sprawcami rozrzucono kilkadziesiąt sztuk odezw komunistycznych, podpisanych przez Rejonowy Komitet wykonawczy komunistycznej partji Białorusi zachodniej. Odezwy zostały skonfiskowane przez władze bezpieczeństwa publicznego. (r)

Czerwona płachta.

W nocy z dnia 30 listopada na 1 grudnia r. b. przy drodze prowadzącej z Olechnowicz do Rakowa, pow. Mołodeczańskiego nieznanymi sprawcami rozwieszono czerwony sztandar z napisem w języku białoruskim i żydowskim "Niech żyje Sowietka Białoruś! Precz z

burżuazyjną Polską" sztandar został przez władze bezpieczeństwa publicznego skonfiskowany. (r)

Zlikwidowanie jacejki komсомolskiej.

W ciągu ubiegłego tygodnia władze bezpieczeństwa publicznego zlikwidowały w gminie Bieduńskiej pow. Wołkowyskiego jacejkę komсомolską, która działała na terenie całego powiatu Wołkowyskiego. Aresztowano 9 osób samych żydów — w wieku od 16 — 22 lat. Na czele jacejki stał Chaim Korngold zamieszkały w Wołkowysku. Podczas rewizji u poszczególnych członków jacejki znaleziono przygotowaną do rozruchów bibulę agitacyjną oraz szereg referatów z działań partji komunistycznej i z kilku ostatnich kongresów Kominternu, co wskaza-

zuje na to, że jacejka komсомolska istniała już na tym terenie przez dłuższy okres czasu i agitowała wśród młodzieży żydowskiej. (r)

Życie ekonomiczne.

Ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych.

Min. skarbu wydało szereg zarządzeń, upoważniających władze skarbowe do udzielania niektórych ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1928. Upoważniono mianowicie Izby skarbowe do zezwalania na nabywanie świadectw przemysłowych III kat. handlowej przez przedsiębiorstwa prowadzące drobną sprzedaż towarów, posiadających cechy produkcji wytworniejszej. Powyższa ulga może być stosowana, gdy obrót przedsiębiorstwa ustalony na rok 1926 nie przekroczył 30.000 zł., a ilość towarów posiadających cechy produkcji wytworniejszej stanowił powyżej 5 procent ogólnej ilości towarów, znajdujących się w przedsiębiorstwie.

Właścicielom dorozek samochodowych zezwolono na nabywanie świadectw: 1) IV kat. handlowej dla przedsiębiorstw posiadających tylko jedną, najwyżej 6-osobową dorozkę samochodową, 2) III kat. handl. dla posiadających nie więcej niż trzy dorozki samochodowe (najwyżej 6-osobowe) lub jeden autobus, najwyżej 20-osobowy. Okoliczność, że ta gazaż zerkobowości wykonywana jest nie tylko przez przedsiębiorców osobiste lecz również przy udziale sił niemych, nie powinna być przeszkodą do udzielenia ulg. Przedsiębiorstwa komunikacji samochodowej (autobusowej) utrzymywanej pomiędzy dwiema miejscowościami, zaliczonymi do różnych klas w taryfie,

Kółko myśliwskie.

Władze administracyjne zarejestrowały "kółko myśliwskie", powstałe w Krywulach.

Jak wypadły tegoroczne zbiory?

Międzynarodowy Instytut Rolniczy w Rzymie zgromadził dane statystyczne o tegorocznym zbiorze pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa, dotyczące wszystkich krajów północnej półkuli, za wyjątkiem Związku Sowietckiego, Jugosławii (oraz jeszcze kilku państw europejskich, których produkcja jest b. nieznana).

Cyfry tegoroczne zbiorów światowych są wyższe w porównaniu do roku ubiegłego o 6 proc. dla pszenicy, 15 proc. dla żyta, 7 proc. dla jęczmienia i 1 proc. dla owsa. Nie licząc więc krajów w statystyce tej pominiętych, produkcja pszenicy za okres 1926—27 r. przewyższa przeciętną roczną produkcję za 6 lat poprzedzających. Produkcja żyta nie przekracza cyfr z roku 1925, owsa—znajduje się mniej więcej na poziomie z lat 1923 i 1925.

Istnieje zatem w roku bieżącym możność stworzenia rezerw, mimo średnich kwalifikacji jakości zbiorów, na co wpłynęły opady, jakie miały miejsce w większości krajów Europy w czasie żniw.

W krajach półkuli południowej, gdzie zbiory nie są jeszcze ukończone, na ogół przewidywane jest zmniejszenie się produkcji zbóż, zarówno w stosunku do roku 1926, jak i średniej przeciętnej za okres 6 lat poprzednich. To pewne zmniejszenie się jest w produkcji światowej skompensowane z nadwyżką przez wzrost produkcji na półkuli północnej.

Według niekompletnych danych, dotyczących kukurydzy, które nadeszły z 9 krajów, tegoroczny zbiór wynosi 733 milj. kwint. metr. wobec 770 milj. w r. 1926 i 793 milj. kwint. metr. stanowiących średnią przeciętną za lata 1921—1926.

Co się tyczy zbioru światowego kartofli, to mimo nagminnie

występującej w krajach Europy zaryzyki, produkcja przedstawiła się b. dobrze zarówno w porównaniu do roku ubiegłego, jak i lat 1921—25.

Produkcja światowa buraków cukrowych oceniana jest w roku bieżącym, jako wyższa niż w 1926.

Urzędowa Bibliografia Regionalna

z dn. 2 grudnia 1927.

(Oprac. Uniw. B-ka Publ. w Wilnie).

CZARNOWSKI Olgierd: Połacy prawosławni na Rusi. 1927. Brześć nad Bugiem. Własnym nakładem. (Odbito w drukarni Literackiej) Brześć n. B., ul. G. Maja Nr. 3.) 8° (240 x 155 mm.) 5-117,4 nłb. Nakł. 1000 egz.

DAŻENIA, Nasze... Wszyscy właściciele naszego Kraju, łączmy się! [Na koniec Krajowe Stronnictwo Ludowe ziem Lit.-Białoruskich "Zjednoczenie" niech żyje! Tow. Wyd. "Pogoń", dr. "Pax", Wilno, ul. Sw. Ignacego 5. [1927] Ulotka (318 x 236 mm.) K: 2 nłb.

KOMUNIKAT Nr. 1. Związku Młodzieży Wiejskiej Województwa Nowogródzkiego. [Pismo periodyczne.] Rok I. Nowogród, listopad 1927 r. (Wydawca: Związek Młod. Wiejsk. Wojew. Nowogr. Nowogród, ul. Kordecka 14. Druk. Wyd. Pow. w Nowogródku.) (253 x 176 mm.) S: 4.

G I E L D A.
WARSZAWA, 2.XII (Pat.)
Holandia 360,08—360,99—359,18.
Londyn 43,48—43,59—43,37.
Nowy-York 8,50—8,92—8,88.
Paryż 35,055—35,141—34,97.
Pregu 26,41—26,47—26,35.
Szwajcaria 171,91—172,34—171,48.
Papieru procentowe: dolarówka 62,75, pożyczka dolarowa 81,50, pożyczka 102,75—102,50—103,5% pożycz. konwers. 66,75—66,50, konwersyjna kolejowa 62,50, listy zast. Banku Gosp. Kraj. 92—99, Banku Rolnego 93, oblig. B-ku Gosp. Kraj. 92—93, 8% listy zast. ziemskie 82,50, 4 1/2% ziemskie 59—59,75, 6% listy warszawskie 81—81,50, 5% warszawskie 65,25.

Pamiętajcie o Polskiej Macierzy Szkolnej.

MIĘJSKI KINEMATOGRAF KULTURALNO-OSWIATOWY
Sala Miejska ul. Ostrobramska 5.

Od 1-go do 6-go grudnia 1927 r. będzie wyświetlany film: "OGNIA" (Feul)—wstrząsająca symfonia morza i miłości genialnej reżyserki J. de Baroncelli'ego. W rol. gl: Dolly Davis, Charles Vanel i Maxudian. Orkiestra pod dyrykcją kapelmistrza p. Szczepańskiego. Ostatni seans o godz. 10. Cena biletów: parter 60 gr., balkon 30 gr. Początek seansów we wszystkie dni o g. 4-ej. Następnym program: "Złota dziewczynka".

Kino-Teatr "HELIOS"
ul. Wileńska 38.

Sensacja! Najpiękniejszy film sezonu! Sensacja! man. Oszałamiający przepych wystawy. Koncertowa gra mistrzów ekranu—Seanse o godz. 4, 6, 8 i 10,15.

Kino-Kameralne "Polonia"
Mickiewicza 22.

Dziś ostatni dzień! Film ze śpiewem! "Kobieta o bujnej przeszłości" dramat współczesny w 10 akt. w/g słynnej powieści Oskara Wilde'a p. t.: "Wachlarz Lady Windermere" genialnej reżyserki Ernesta Lubicza w rol. gl: May Mac Avoy, (bohaterka filmu "Ben-Hur") Irena Rich znana z obrazu "Skandal w Petersburgu" i Ronald Colman jako wytworny Lord. Podczas demonstracji obrazu specjalnie zaangażowany z Warszawy znakomity tenor Samojłow wykona arie i romanse. Nad program: "Odalski a la Garçonne" arcywesoła komedia w 2 akt. Orkiestra koncert. z 24 osób pod bat. M. Sainickiego.

KINO-TEATR "LUX"
ul. Mickiewicza Nr. 11.

Dziś Wielkie święto francuskiej twórczości filmowej! "CUD WILKÓW" (Le miracle des loups) Genialne arcydzieło sztuki kinematograficznej. Majestatyczny dramat w 10 aktach (całość). Dla młodzieży dozwolone. Początek o g. 1-ej.

Masło roślinne AMADA edznaczone zostało na estacjach 3 wystawach: w POZNANIU, GDANSKU, i KATOWICACH Z ŁOZYMI MEDALAMI.
Gdy znajdziecie "Amada" wyborowe masło roślinne.
Skład fabryczny, WILNO, ZAWALNA Nr. 27.

Mieszkania i pokoje
Dł. wynajęcia 2 pokoje z umeblowaniem ul. Mickiewicza 22—58. 3011

Krzesła stołowe i wiedeńskie, Etnarki, stoliki dębowe i sosnowe, Biurka męskie i damskie najkorzystniej nabyć można w firmie Skład Mebli B. ŁOKUCIEWSKI Mickiewicza 42. 571-3

Pokój bez mebli dla p. do wynajęcia. Cena 20 zł. Ul. Lwowska 10 m. 3. 3022-1

Kohn.
Moryc Kohn służy w wojsku. Jest ostre strzelanie, Kohn strzelił dwadzieścia trzy razy i dwadzieścia trzy razy chybił.
— Słuchajcie Kohn — mówi mu sierżant — mogłyście spełnić dobry uczynek: strzelcie sobie w łeb.
— Rozkaz, panie sierżancie.
W ty zwrot. Kohn znikła za murem. Po chwili slychac strzał.
— Co ten Idjota zrobił — wola sierżant i biegnie na pomoc.
Ale Kohn wychodził z za muru, zdrow i cały. I melduje:
— Panie sierżancie, znów chybiłem!

Pokój ze wszystkimi wygodami do wynajęcia Ludwisarska 7 m. 1. 3020-2

W. CHARYTONOWICZ i S-ka
APTECZNY DOM HANDLOWY
Wilno, Wielka 58—Tel. 392.
Podaje do wiadomości, że przy składzie hurtowym został uruchomiony ODDZIAŁ DETALICZNY.
Zeopatrzeni we wszelkie artykuły brzozy aptecznej kosmetyczno-galteryjnej i gospodarczej firm krajowych i zagranicznych.
CENY KONKURENCYJNE. 836

Mieszkanie 3 pokojowe umeblowane z kuchnią, werandą, elektrycznością oraz ogrodem spacerowym do wynajęcia na Zwierzynie. Cena 100 zł miesięcznie. Dowiedzcie się Mickiewicza 21 sklep "Rozkosz". 3030

RAMY
Oprawa obrazów wielki wybór listew ramiarskich.
Ceny b. dostępne
W. BORKOWSKI.
Wilno, Mickiewicza 5, tel. 372.
Filja: Ś-to Jańska 1, tel. 371.
537-0

Hallo!! RADIO!!
Patefony, gramofony oraz płyty gramof. i telefon., jakoteż, skrzypce, balalajki, gitary, mendoliny, lustra zabawki dla dzieci i różne artykuły sportowe, maszyny do szycia poleca
UNIWEERSAL
28-11 WIELKA 21
Wielki wybór! Dogodne warunki!
Dowclw czterolatniej Helci. (autentyczne).
Posiadając dwa jednakowe cukierki, Helca jednego prezentuje wychodzącemu na miasto kochanemu swojemu wujaszkwowi.
Dziękując Helci za prezent, wujaszek mówi jej żeby ofiarowany mu cukierek schowała do jego powrotu z miasta a natomiast, żeby swój zjadła.
Po powrocie z miasta, wujaszek upomina się o swój cukierek.
W odpowiedzi na to, Helcia melduje:
Ja twój cukierek zjadłam a swój schowałam.

Zmiana nazwiska.
Pewna służąca utrzymująca czystość w lokalu pewnego banku, jako analfabeta pokwitowała odbiór swej pensji znakiem krzyża. Gdy ostatnio kasjer przedstawił jej do podpisania listę płacy, podpisała się kółkiem. Zdziwiony tą zmianą kasjer zapytał o jej przyczynę.
— Wysłałam za małą — odparła z uśmiechem i zmieniłam swoje nazwisko.

BACZNOŚĆ!
z powodu likwidacji wielka wyprzedaż wszystkich instrumentów muzycznych i gramofonów.
CENY NIŻEJ FABRYCZNYCH.
WIELKA 14, przy bibliotece **A. G. SYRKINA**
233-6

Zmiana Repertuaru.
Wędrowną trupę aktorską przybyła do miasteczka. Dyrektor przypomina głównemu aktorowi:
— A niech pan pamięta, że dziś gramy Hamleta!
— Hamleta? No to niech dyrektor da 50 groszy na golarz, od trzech dni nie goiliłem!
— 50 groszy? Nie mogę. Wobec tego zagramy "Lady Macbeth".

HEMOROJDY
CZOPKI HEMOROJDALNE Gaseckiego
Uśuwaja ból, pieczenie, swędzenie, krwawienie, zmniejszają guzy żyłaki. Sprzedają apteki.

FORTEPIANY, PIANINA, i FISHARMONJE
pierwszorzędnych zagranicznych i krajowych firm nowe i używane sprzedaje i wynajmuje
K. Dąbrowska
WILNO, ul. Niemiecka 3, m. 6.

Śniegowce Kalosze Obawie Swetry Suknie Bluzki Bielizna Pończochy Skarpetki
oraz na nadchodzące święta wielki wybór Konfekcji, Galanterji i towarów zimowych, wyłącnie po cenach fabrycznych poleca firma **WACŁAW NOWICKI**
Wilno, ul. Wielka 30 835-1

ELIKSIR NA LOKI
I fale "ideal", utrwala ondulację, skłca włosy w loki i fale, czyni fryzurę piękną i puszystą, nie niszczy włosów. Cena za flakon 21. 7. — wraz z przesyłką. Zagraniczne najnowsze aparaty ręczne do samomasazu twarzy i całego ciała. Zadzwońcie prospektów. Konto w P. K. O. Nr. 207,428. D/H LABOR Bydgoszcz ul. Gdańska 131. 646—5 st

LEKARZE
Dr. Leon Ginsberg
CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRNE.
Ulica Wileńska Nr. 3. Tel. 567. Przyjmuje od 8 1/2 — 11 4—8. W.Z.P. 29

KOBIETA LEKARZ
Dr. Janina Piotrowicz - Jurczenkowa
ordynator Szpitala Sawicz.
Choroby skórne i weneryczne kobiece. Przyjmuje od 4—6 pop. Zarzeczce 5, m. 2. W.Z.P. 38

DOKTOR
D. Zeldowicz
chor. WENERYCZNE MOCZOPŁC. SKÓRNE od 10—1, od 5—8 wiecz.
KOBIECIE LEKARZ
Dr. Zeldowiczowa
KOBIECIE chor. dróg MOCZ. WENERYCZNE prz. 12—21 od 4—6 ul. Mickiewicza 24 Telefon Nr. 277. W.Z.P. 31

Dr. Wołodźko
ordynator Szpitala Sawicz
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od g. 12 do 2 15—6. Zawalna ul. 22. W.Z.P. 20

Dr. Blumowicz
Choroby weneryczne syfilis i skórne.
Ul. Wielka 21, (Tel 921) Od 9—11 3—8 W.Z.P. 63

Dr. POPILSKI
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5—7 p. p. W. Pohlanka 2, róg Zawalna. W.Z.P. 1

Dr. Sz. Berensztejn
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Przyjmuje 9—1 i od 4—8 pop ul. Mickiewicza 28 — 5. WZP39

Dr. KENIGSBURG
CHOROBY WENERYCZNE I SKÓRNE. Przyjm. 9—12 i 5—8, ul. Mickiewicza 4. Tel. 1090. W.Z.P. 39

ODMROZENIE
Oryginalna maść z (kogutkiem) "MROZOL" leczy i goi ranki, powstałe od odmrożeń. 642—59
Sprzedają apteki i składy apteczne.

Serki owcze
prawdziwe świeże otrzymane poleca D.-K. K. WŁCIEWICZ Mickiewicza 7 tel. 10-62 530-1
Rydzę solone kilo 280 gr. Marmelad jabłecz na domową kilo 180 gr. Poleca: J. Zwiedziński Wilenska 28. telefon 1224. 2985-1

Specjalne
ostrzenie LYŻEW, J. Mieczkowski, pracownia wyrob. stal. Górnarska 4. 3015-5

Młyn wodny kupię
lub wydzierżawię. Zgodnie się odbudować. Zgłoszenia nadsyłać: m. Roś, pow. Wolkowski, Jan Musiał. 1239-2

GOTÓWKA
Lokujemy
każdą sumę dogodnie na oprocentowanie
Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21. 270-0

Poszukujemy
kaucji hipotecznych na różne sumy
Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21. 272-0

Dowolne
sumy pieniężne lokujemy dogodnie.
Dom H.-K. "Zachęta" Gdańska 6 telef. 9 05. 331-1

SPRZEDAŻ
Do sprzedania LOKO MOBILA w zupełnym dobrym stanie 35 H. P. transmisja Kretszega, prasa filtrowa i inne. Do wiedzcie się Jagiellońska Nr. 7. 830-1

Kamienicę
dochodową w centrum miasta sprzedamy przy dogodnych wplatách Dom H.-K. "Zachęta" Gdańska 6 telef. 9-05. 336-0

Domek
z placem 600 sążni kw. niedaleko 3 oddmkwa za 1.300 dolarów sprzedamy Dom H. K. "Zachęta" Gdańska 6 telef. 9 05. 332-0

Kawa
stale świeżo palona w kilku gatunkach od zł. 7,50 poleca **JAN KALITA** Mickiewicza 4 572-1